

## Lasten veri- ja syöpätautien osaston LHEM/ MH5 infektiiohjeistus

Syöpähoidon tai muun sairauden vuoksi voimakkaassa puolustuskyvyn lamassa oleva lapsi on poikkeuksellisen herkkä saamaan erilaisia infektioita. Tavalliset flunssat saattavat edetä vaikeaoireisiksi taudeiksi. Virusflunssat aiheuttavat myös ylimääräisiä sairaalahoitoja ja saattavat viivästyttää syöpähoitojaksojen toteutumista. Tämän takia on tärkeää, että lapsia suojataan mahdollisilta tartunnoilta. Tämä koskee myös syöpäyhdistysten toimintapäiviä ja muita syöpälapsille tarkoitettuja tilaisuuksia. Siten on äärimmäisen tärkeää, että kaikki vanhemmat muistavat tämän, eivätkä tuo näihin tilaisuuksiin lapsiaan/ perheenjäseniään, joilla on vähänkin merkkejä flunssasta tai muusta infektiosta. Mikäli olette epätietoisia siitä, voiko lapsi osallistua johonkin tilaisuuteen, voitte aina kysyä neuvoa sairaalasta osaston vastuulääkäriltä.

Tavalliset hengitystieinfektiot tarttuvat pisaratartuntana, mikä tarkoittaa ensisijaisesti sitä, että käsihygieniasta on huolehdittava tarkasti. Tavallinen käsienspesu riittää normaalioloissa, mutta sairaalassa on lisäksi käytettävä käsihuuhdetta. Pisaratartunta voi tapahtua sairaan henkilön yskiessä. Tällöin tartunta leviää yleensä korkeintaan kahden metrin etäisyydelle. Kuitenkin esim. kauppojen kassajonot ovat pahoja paikkoja, koska niissä ollaan pitkään lähellä muita ihmisiä. Pienissä kaupoissa voi käydä ruuhka-aikojen ulkopuolella, kun käynti suunnitellaan etukäteen ja noudatetaan osaston vastuulääkärin antamia ohjeita. Meri-Karinassa järjestettävät tilaisuudet järjestetään niin, että siellä on mahdollista välttää kontaktit vieraisiin ihmisiin. Läheisten ja niiden lasten, joiden infektioreistys on jo päättynyt, toivotaan ottavan influenssarokote, jotta kaikkien on turvallista osallistua tapahtumiin. Osaston vastuulääkärin antamat infektiiohjeet koskevat myös syöpäyhdistysten järjestämiä uimakouluja. Suljetuissa tiloissa syöpäyhdistysten järjestämät, ulkopuolisilta suljetut toimintahetket ovat sallittuja suursiivouksen jälkeen.

Vesirokko poikkeaa muista virustaudeista siinä, että se voi tarttua myös ilmapirran välityksellä eli välitöntä kontaktia taudin kantajaan ei tarvita. Suurin riski tartuntaan on sellaisissa sisätiloissa, joissa on paljon tuntemattomia lapsia, joilla voi olla vesirokko puhkeamassa. Meri-Karina on tässä suhteessa varsin turvallinen paikka, koska suurin osa siellä käyvistä muista ihmisistä on siinä iässä, että vesirokko on hyvin epätodennäköinen. Neutropenia vaiheessa olevien lasten ja nuorten osallistuminen tapahtumiin on sovittava erikseen osaston vastuulääkärin kanssa.

Infektioriskiä pohdittaessa tulee nykyisin ottaa huomioon myös se, että uudet leukemian hoito-ohjelmat ovat entistäkin voimakkaampia. Lymfaattisen leukemian hoitoon kuuluu useita taudin paranemisen kannalta tärkeitä kortisonihoitojaksoja, mitkä lisäävät lasten infektiokerkkyyttä entisestään. Siksi tulisi huomioida, että näitä hoitoja saavia lapsia ei tulisi viedä tiloihin, joissa

on jatkuva lämmin kosteus (kasvihuoneet, porealtaat, ummehtuneet tilat, navetat tai tallit) tai esimerkiksi rakennus- tai muuta voimakasta pölyä, koska sellaisissa tiloissa voi altistua vaikeasti hoidettaville sieni-infektioille.

Kortisonihoidot aiheuttavat myös usein lapsen käyttäytymiseen muutoksia. Lapset voivat olla ärtyneempiä, väsyneempiä, liikunnallisesti voimattomampia ja monesti heillä on myös ruokahalun muutoksia. Kortisonijaksojen aikana ja muutama viikko niiden jälkeen lapsen käyttäytymistä voi olla vaikea ymmärtää ja joskus hallitakin. Vanhempien on hyvä tietää, että muutokset ovat ohimeneviä ja niihin tulisi suhtautua kärsivällisesti ja lasta tukien.

13.01.2017 Päivi Lähteenmäki / Lasten veri- ja syöpätautien osasto LHEM/ MH5